

In gesprek met Anne Hermans

Door: Marieke Kool

Wie kent haar nou niet tegenwoordig?

Het begon met twee wekelijks een column in het NRC-handelsblad, op 10 februari kwam hét boek *De co-assistent* uit en tegenwoordig wordt de gelijknamige tv-serie uitgezonden. Natuurlijk, ik heb het over Anne Hermans. Als nieuwe gup in de redactie van Status Co mocht ik haar interviewen. Anne Hermans, geboren in 1978, studeerde geneeskunde in Amsterdam. Sinds haar artsexamen in 2004 heeft ze zich als tropenarts gespecialiseerd. Eerste indruk aan de telefoon: vriendelijk, niet gehaast, leuk en geïnteresseerd: ze vraagt ook naar mijn eigen ervaringen als co-assistent!

Na me voorgesteld te hebben, te bedanken voor de vrijgemaakte tijd en groen licht gekregen te hebben om haar te tutoyeren, kon ik mijn vragenkanon afvuren.

Op je site (annehermans.nl) zag ik dat de 8^e druk van je boek is verschenen: gefeliciteerd! Had je dat verwacht?

Eigenlijk is de 9^e druk al uit, de site loopt een beetje achter. Nee, ik had het totaal niet verwacht! Na mijn artsexamen heb ik drie columns naar alle kranten gestuurd en het NRC reageerde. Toen ik met het boek bezig was maakte ik me vooral zorgen of het ooit af zou zijn. Daarna belandde ik in een soort rollercoaster; ik had veel interviews en nu is er ook de tv-serie. Soms voel ik me echt een beetje gegeneerd dat het zoveel over mijn boek gaat. Daarbij is het ook heel raar dat opeens iedereen een mening over je heeft.

Hebben mensen die het boek hebben gelezen, ook een beeld over jou als persoon?

Niet helemaal. Het boek is een soort uitvergroting van mezelf. Ik heb Elin labeler en naïever dan mezelf neergezet. De verhaallijn heb ik zelf verzonnen en de gebeurtenissen in het ziekenhuis heb ik persoonlijk meegemaakt of via de mensen uit mijn omgeving.

Mijn vader knipt altijd medisch georiënteerde krantenartikels voor me uit, zo ook die van jou destijds. Wat vind je ervan dat bijna heel Nederland je boek heeft gelezen of de serie heeft gezien?

Het is eigenlijk heel bizar. Al snel wordt het bijna normaal, het gaat zo snel!

Is het jouw oog, op de voorkant van je boek?

Nee, het is niet mijn oog. Grappig, veel mensen vragen dat. Ik stond een keer met een mondkapje op de foto wat me een leuk idee leek voor de voorkant van het boek. De uitgever heeft dus wel het idee gebruikt, maar de vrouw komt van een casting bureau; ik ken haar niet.

Hoe kom je aan de naam Elin Dekkers? En hoe kom je aan je pseudoniem?

Het kindje van mijn nichtje heet Elin. De achternaam is nergens op gebaseerd, ik heb het zelf verzonnen. Zo is het hetzelfde met mijn pseudoniem. Mijn moeder heet Hermans en Anne vind ik gewoon een leuke korte naam.

Sinds een paar maanden wordt de serie 'De co-assistent' op tv uitgezonden. Kijk je zelf altijd?

Ja, eigenlijk wel.

Vind je het leuk?

Het is een beetje dubbel. Het kostte me best veel tijd om alle medische dingen te checken, maar tegelijkertijd is het niet mijn product. De serie staat best ver van het boek af. Het is geen verfilming van het boek. De mensen die dichtbij me staan vinden de serie verschrikkelijk. De mensen die ver weg van me staan vinden het goed. De doelgroep van het boek is anders dan die van de serie. De serie is snel en licht, niet zo hoogdravend.

Gisteren heb ik toevallig gesproken met de producent over wat beter kan, en daarover waren we het gelukkig eens: iets meer rust, langere zendtijd, meer ingaan op medische dingen. Ook zou ik het beter vinden als er niet alleen vanuit Elins view gekeken wordt. Verder zou het iets minder banaal kunnen.

De serie wordt vaak vergeleken met de Amerikaanse serie Grey's Anatomie, wat vind je daarvan?

Ja, dat vind ik leuk. Ik heb het laatst voor het eerst gezien, normaal kijk ik nooit dat soort series. Een groot verschil is het te besteden budget. Bij Grey's Anatomy hebben ze meer tijd voor het script, de set, de acteurs; meer tijd voor alles. De co-assistent schiet in totaal 6 minuten per dag, dat vond ik al weinig. Bij Grey's Anatomy gok ik hoogstens 2 minuten per dag!

Ben je blij met de acteurs? Vind je dat ze het goed doen?

Ja, daar ben ik blij mee! Ik ben een paar keer langs geweest op de set en ze zijn ontzettend betrokken en erg enthousiast.

Kunnen we nog een boek verwachten over, bijvoorbeeld, je ervaringen als tropenarts?

Ja, misschien wel. Zondag vertrek ik voor een half jaar naar het buitenland, als je het niet erg vindt zeg ik niet welk land dat is. Daar zal ik genoeg onderwerpen tegenkomen om over te schrijven. Ik ben natuurlijk wel een beetje bang dat het een minder groot succes wordt dan mijn vorige boek. Daarom wil ik niet schrijven 'om het schrijven'. Ik wil alleen schrijven als ik daarvoor werkelijk inspiratie heb.

Heb je wel eens het gevoel dat door het schrijven je artsenvak in het geding komt?

Ja, dat is wel zo geweest, het laatste half jaar. In februari kwam ik terug van een half jaar Curacao en toen kwam ook mijn boek uit. Ik heb door alle commotie veel colleges gemist, ik weet eigenlijk niet hoe ik mijn examen gehaald heb. Het boek is nu een soort dagbesteding, dat is teveel. Daarom heb ik veel zin om zondag weg te gaan.

Wij als co-assistenten die je boek kennen, zijn erg benieuwd hoe je zelf terug kijkt op je co-schappen. Wat kan je daar over vertellen?

Ik kijk erg positief terug op mijn co-schappen. Ik ben een erg luie student geweest, ik was nooit op college. Maar vanaf de eerste dag van mijn co-schappen had ik mijn missie gevonden. Ik heb hard gewerkt en veel geleerd. Als co-assistent voel je je soms ook een 'parasiet', je loopt overal mee, vraagt veel en hebt geen eindverantwoordelijkheid. Als je eenmaal arts bent, weet je waarvoor je het hebt gedaan: je krijgt veel terug (van patiënten, collega's, verpleging). Je kunt je kennis in de praktijk brengen, je zit in het systeem, hebt je eigen functie. Dat is eigenlijk leuker.

Waarom heb je voor tropenarts gekozen?

Ik ben altijd idealistisch geweest, vroeger al wilde ik de wereld verbeteren. Tijdens mijn eerste studie jaar is dat naïeve idealistische idee om zeep geholpen tijdens mijn verpleegstage in Afrika. Maar mijn fascinatie om in een andere cultuur te werken is daardoor alleen maar gegroeid; ergens waar ze op een andere manier met ziekte en gezondheid omgaan. Er is zoveel meer dan Nederland te bieden heeft! In de tropen zie ik een uitdaging. Ik weet overigens niet of tropengeneeskunde mijn eindpunt is, misschien is dat wel het huisartsenvak in Nederland.

In welke landen heb je gestudeerd/gewerkt?

Zuid-Afrika, Costa Rica, Argentinië en Curaçao.

Wat vind je van de positie van de co-assistent tussen specialisten, patiënten, de verpleging en artsen in opleiding?

Het is een gekke positie, eigenlijk ben je als co-assistent een buitenstaander. Je stroomt met een best hoog theoretisch niveau binnen. Het is lastig en vermoeiend, maar ook uitdagend. Soms sta je boven verpleegkundigen, terwijl zij een veel meer praktische ervaring hebben. Dat is wel vreemd voor beide partijen.

Een nadeel voor co-assistenten is dat er veel gevraagd wordt wat betreft tactiek en communicatie. Soms begin je een co-schap met een negatief saldo, dan moet je zelf zorgen voor een positieve wending binnen 2 maanden. Je moet jezelf bewijzen: ik ben niet arrogant of lui.

Zijn de co-schappen een goede voorbereiding op het artsenvak?

Ja! Vooral het menselijke, communicatieve gedeelte ervan. Ik heb echter ook een aantal verbeterpunten: meer concrete leerdoelen tijdens de co-schappen; meer feedback (striktere begeleiding/beoordeling); een bindend studieadvies voor studenten die het niet in zich hebben om arts te worden.

Sommige studenten zijn gewoon niet geschikt voor het artsenvak, dat ziet iedereen. Toch komen ze overal doorheen met een 6-je. Dat kan in deze beroepsgroep niet gepermitteerd worden. Daarom ben ik voor een bindend studieadvies. En een soepelere overgang tussen de co-schappen en het werk als arts-assistent. Op dit moment is het verschil te groot. Gelukkig wordt daar momenteel al aan gewerkt door bijvoorbeeld een semi-artsstage van een half jaar.

Als laatste: heb je tips voor de lezers, co-assistenten?

Dat vind ik altijd lastig, ik heb de wijsheid immers niet in pacht. Misschien moet

iedereen het zelf ervaren aan het eind van zijn co-schappen, maar ik heb gemerkt dat ik in het begin nogal onzeker was over mijn positie en vooral bezig was met wat er van me verwacht werd. Nu weet ik dat het gewaardeerd wordt als je nieuwsgierig bent en jezelf durft te zijn. Je bent geen schaapje dat achter een arts aan loopt. Dat is zonde: je leert veel meer als je veel vraagt! Dat wordt echt gewaardeerd door de artsen.

De hiërarchie binnen de artsencultuur wordt vanuit allebei de kanten in stand gehouden. Als co-assistent durf je niet altijd vragen te stellen, maar besef je dat artsen daar meer voor open staan dan je denkt!

Hartelijk dank voor dit gesprek!

Geen dank!

Ik kijk terug op een prettig telefonisch interview. Een volgend boek (hopelijk komt het er) zal ik, na dit gesprek, in ieder geval heel anders lezen. Leuk!

